

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 februarie 2016, declarat de inculpatul

Cuzuioc Anatolie Anatolie, născut la 31 mai 1986, originar și domiciliat or. Rezina, str. 27 august, 46 ap. 55.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.11.2015 – 17.12.2015;

Instanța de apel: 22.01.2016 – 29.02.2016;

Instanța de recurs: 11.05.2016 – 21.09.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 17 decembrie 2015, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Cuzuioc Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la amendă în mărime de 700 (șapte sute) unități convenționale, echivalentul a 14000 (paisprezece mii) lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că inculpatul Cuzuioc Anatolie, la 03 septembrie 2015, aproximativ la ora 02:30, fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 (patru) ani, în baza sentinței Judecătoriei Rezina din 18 martie 2015, consumând preventiv băuturi alcoolice și deplasându-se cu autovehiculul model „VW T5”, n/î RZ AJ 351, pe traseul R-13, la km 93 la intersecție cu drumul care duce spre s. Păpăuți, r-nul Rezina, a fost stopat de colaboratorul Inspecției de Patrulare, pentru conducere neadecvată. La solicitarea de a fi supus testării alcoolscopice, la starea de ebrietate cu alcotestul „Drager”, Cuzuioc Anatolie a refuzat categoric.

3. **Procurorul**, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa 8 (opt) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, în concordanță cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În motivarea cererii apelantul a indicat, că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă, deoarece anterior Cuzuioc Anatolie a mai fost tras la răspundere penală pentru săvârșirea unei infracțiuni analogice, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă, însă nu s-a corijat, săvârșind din nou o infracțiune intenționată.

Astfel, consideră că pedeapsa stabilită inculpatului Cuzuioc Anatolie nu-și va atinge scopul prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal.

Respectiv, în opinia acuzatorului de stat, doar prin privarea de libertate a lui Cuzuioc Anatolie, va fi restabilită echitatea socială și se va exercita o influență pozitivă asupra altor persoane, care vor fi determinați să nu săvârșească infracțiuni, știind cu certitudine că pedeapsa este inevitabilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 februarie 2016, a fost admis apelul procurorului, casată sentința în latura stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Cuzuioc Anatolie, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa 8 (opt) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Examinând apelul, instanța de apel a constatat că cerințele apelantului cu privire la aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai aspre decât cea stabilită de prima instanță, sunt întemeiate.

Astfel, instanța de apel a reținut, că prima instanță la individualizarea pedepsei a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, că infracțiunea face parte din categoria celor ușoare, a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatului, care a recunoscut vina, are la întreținere doi copii minori, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, de prezența circumstanțelor agravante ca: săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni similare, de lipsa circumstanțelor atenuante.

Pe lângă aceste împrejurări, instanța de apel a remarcat, că prima instanță a ignorat faptul că, anterior inculpatul Cuzuioc Anatolie, prin sentința Judecătorei Rezina din 18 martie 2015, a fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni analogice (art. 264¹ alin. (1), (3) Cod penal), fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă, însă nu a făcut concluziile necesare și nu s-a corijat, săvârșind în scurt timp o nouă infracțiune intenționată.

Din aceste considerente, instanța de apel a ajuns la concluzia, că aplicându-i inculpatului Cuzuioc Anatolie o pedeapsă mai ușoară, scopul pedepsei penale stipulat în art. 61 alin. (2) Cod penal, de corectare a condamnatului nu va fi atins, precum nu va fi realizată nici prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, din moment ce prin sentința anterioară inculpatului i s-a acordat șansa de corectare, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă, însă aceasta nu și-a atins scopul stipulat de legislație, iar inculpatul nu a îndreptățit încrederea acordată de instanță.

Prin urmare, instanța de apel a intervenit în sentință, în partea stabilirii pedepsei, dispunând aplicarea unei pedepse mai aspre, sub formă de închisoare, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, în limita termenului prevăzut de sancțiunea legii penale și anume 8 (opt) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

5. **Inculpatul**, a depus cerere de recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. (10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat, că instanța de apel la adoptarea deciziei nu a ținut cont de recomandările conținute în pct. 4 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11 noiembrie 2013 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”; a neglijat faptul că sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal, prevede după pedeapsa amenzii și pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, care ar avea efectul de reeducare a condamnatului, fără a fi supus privațiunii de libertate.

În opinia recurentului, instanța de apel ilegal a recunoscut drept circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru

o infracțiune similară și numai din acest motiv a aplicat pedeapsa cea mai aspră prevăzută de sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Sușține recurentul că prin sentința Judecătorei Rezina din 18 martie 2015, i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de amendă, care a fost achitată, și prin urmare, acesta nu dispune de antecedente penale.

La fel, insistă recurentul că instanța de apel, contrar materialelor cauzei a indicat la lipsa circumstanțelor atenuante în privința inculpatului, neglijând explicațiile conținute în pct. 5 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11 noiembrie 2013, „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”.

6. Procurorul, a depus referință pe marginea recursului, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei contestate.

În opinia acuzatorului de stat, instanța de apel la aplicarea pedepsei inculpatului, a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, corect ajungând la concluzia, că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă doar prin aplicarea pedepsei închisorii.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului ordinar declarat, se atestă că inculpatul nu este de acord cu pedeapsa stabilită prin decizia instanței de apel, temei pentru recurs care cade sub incidența pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei

aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

După cum se constată în speță, prin decizia instanței de apel, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, inculpatului, în condițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa 8 (opt) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În acest context, Colegiul penal conchide, că instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei aplicate, corect a ajuns la concluzia, că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, deoarece anterior inculpatul Cuzuioc Anatolie, prin sentința Judecătorei Rezina din 18 martie 2015, a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (1), (3) Cod penal, la amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani, însă nu a făcut concluziile necesare și nu s-a corijat, săvârșind în scurt timp o nouă infracțiune intenționată.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului prin care se susține că, instanța de apel incorect a considerat drept circumstanță agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, considerând că odată cu achitarea amenzii antecedentele penale au fost stinse.

Or, la momentul săvârșirii infracțiunii, Cuzuioc Anatolie, potrivit sentinței Judecătorei Rezina din 18 martie 2015, era privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, restricția dată chiar dacă este complementară, constituie pedeapsă penală, iar conform art. 61 alin. (1) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Mai mult, potrivit art. 110 Cod penal, antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării.

Pe când la caz, în privința inculpatului a fost reținută circumstanța agravantă potrivit prevederilor art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, ceea ce nu este echivalent antecedentelor penale.

Deci, instanța de apel corect a reținut, că Cuzuioc Anatolie, a săvârșit o nouă infracțiune până la executarea completă a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Rezina din 18 martie 2015.

Referitor la argumentul recurentului, că sancțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, prevede după pedeapsa amenzii și pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, care ar avea efectul de reeducare a inculpatului, fără a fi supus privațiunii de libertate, instanța de recurs menționează, că instanța de apel corect a reținut că inculpatului anterior i-a fost stabilită pedeapsa neprivativă de libertate pentru săvârșirea unei infracțiuni similare, dar scopul legii penale nu a fost îndeplinit, întrucât Cuzuioc Anatolie, într-o perioadă scurtă de timp a săvârșit din nou o infracțiune similară, cu intenție.

La acest segment, instanța de recurs notează, că potrivit actelor cauzei inculpatul la examinarea cauzei în fond, nu a înaintat careva solicitări privind stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, or, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în prima instanță Cuzuioc Anatolie a solicitat aplicarea pedepsei sub formă de amendă (f.d. 75), iar în instanța de apel a solicitat menținerea sentinței (f.d. 103).

Față de considerentele enunțate, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz însă, se constată că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 77 Cod penal, ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului în scopul restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, iar pedeapsa stabilită este motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege.

Prin urmare, instanța de recurs concluzionează că nu există temeii legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de inculpatul Cuzuioc Anatolie, iar potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Cuzuioc Anatolie Anatolie*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 februarie 2016, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 octombrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev